

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาครูศิลปศึกษาระดับประถมศึกษา
ตามแนวศิลปศึกษาแบบดีบีเออี ของครูผู้สอนศิลปศึกษา
ในระดับประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

นางสาวศลิษา วงษ์สุวรรณ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาศิลปศึกษา ภาควิชาศิลปศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2543
ISBN 974-13-0276-2
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

OPINIONS CONCERNING ELEMENTARY ART TEACHERS DEVELOPMENT
IN ACCORDANCE WITH DBAE OF ART EDUCATION TEACHERS
IN ELEMENTARY SCHOOLS UNDER JURISDICTION OF
BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION

Miss Suleepoun Vongsuwon

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Art Education

Department of Art Education

Faculty of Education

Chulalongkorn University

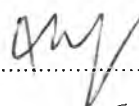
Academic Year 2000

ISBN 974-13-0276-2

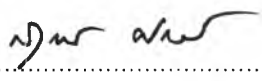
หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาครูศิลปศึกษาระดับประถมศึกษา
ตามแนวศิลปศึกษาแบบดีบีเออี ของครูผู้สอนศิลปศึกษา
ระดับประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

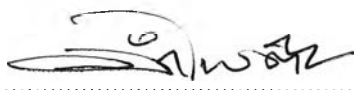
โดย นางสาวศุภีพร วงษ์สุวรรณ
สาขาวิชา ศิลปศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.อำไพ ตีรณसार

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้มหาวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

.....คณบดีคณะครุศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ สินลารัตน์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุลักษณ์ ศรีบุรี)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์ ดร.อำไพ ตีรณसार)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ปิยะชาติ แสงอรุณ)

ศุภีพร วงษ์สุวรรณ : ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาครูศิลปศึกษา ระดับประถมศึกษาตามแนวคิด
 ศิลปศึกษาแบบดีบีเออี ของครูผู้สอนศิลปศึกษา ในระดับประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร
 (OPINIONS CONCERNING ELEMENTARY ART TEACHERS DEVELOPMENT IN
 ACCORDANCE WITH DBAE OF ART EDUCATION TEACHERS IN ELEMENTARY SCHOOLS
 UNDER JURISDICTION BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION) อ.ที่ปรึกษา :
 อ.ดร.อำไพ ตีรณสาร, 154 หน้า. ISBN 974-13-0276-2.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาครูศิลปศึกษา ระดับ
 ประถมศึกษา ตามแนวศิลปศึกษาแบบดีบีเออี ของครูผู้สอนศิลปศึกษา ในระดับประถมศึกษา สังกัด
 กรุงเทพมหานคร ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการเตรียมความพร้อมของครูผู้สอนศิลปศึกษา

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูผู้สอนศิลปศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 5, 6 ใน
 โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 255 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม
 ชนิดเลือกตอบ แบบประเมินค่า และแบบปลายเปิด ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง นำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยการหา
 ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า ครูศิลปศึกษา มีความคิดเห็นโดยภาพรวมเกี่ยวกับการพัฒนาครูศิลปศึกษา
 ตามแนวศิลปศึกษาแบบดีบีเออี ในระดับเห็นด้วย เมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละด้านคือ ด้านการจัด
 การเรียนการสอน เมื่อพิจารณาตามแกนในแนวศิลปะแบบดีบีเออี พบว่า แกนสุนทรียศาสตร์
 แกนประวัติศาสตร์ และ แกนศิลปะปฏิบัติ ที่ครูเห็นด้วยอย่างยิ่ง และเห็นด้วยใน แกนศิลปะวิจารณ์ เมื่อ
 พิจารณาตามประเด็นในการจัดการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่า ครูเห็นด้วยในการนำความรู้พื้นฐาน
 ทางศิลปศึกษา แบบดีบีเออีมาพัฒนาการเรียนการสอน เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ เนื้อหา และกิจกรรมใน
 การกระตุ้นให้เกิดความสนใจ และเห็นคุณค่าของศิลปะที่สร้างสรรค์ และกล้าแสดงออกส่วนด้านการเตรียม
 ความพร้อมของครูผู้สอนศิลปะ พบว่า ความรู้พื้นฐานทางศิลปะ กลวิธีในการพัฒนาครูศิลปศึกษาที่เหมาะสม
 สมอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง สื่อที่ใช้ในการพัฒนาครูศิลปศึกษาในยุคปัจจุบัน และ การวัดผลประเมินผล
 ในการพัฒนาอยู่ในระดับเห็นด้วย ในการเตรียมความพร้อมในเรื่องความรู้ความเข้าใจในรูปแบบประวัติ
 ความเป็นมา และเห็นคุณค่าของศิลปะโดยวิธีการฝึกปฏิบัติและใช้สื่อประติมากรรมจำลองแบบที่ทันสมัย
 และวัดผลประเมินผลโดยการสังเกตการเข้าร่วมกิจกรรม ตามวัตถุประสงค์เพื่อนำศิลปะแบบดีบีเออีไป
 บูรณาการในการสอน ต่อไป

ภาควิชา	ศิลปศึกษา
สาขาวิชา	ศิลปศึกษา
ปีการศึกษา	2543

ลายมือชื่อนิสิต
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

4083787027 : MAJOR ART EDUCATION

KEY WORD: OPINIONS / ART TEARCHERS / DBAE / ELEMENTARY SCHOOLS

SULEEPOUN VONGSUWON : OPINIONS CONCERNING EMEMENTARY ART TEACHERS DEVELOPMENT IN ACCORDANCE WITH DBAE OR ART EDUCATION TEACHERS IN ELEMENTARY SCHOOLS UNDER JURISDICTION OF BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION. THESIS ADVISOR : AMPAI TIRANASAR, Ph.D. 154 pp. ISBN 974-13-0276-2.

The objective of this research was to study opinions of art teachers in elementary schools under jurisdiction of Bangkok Metropolitan Administration on art development in accordance with DBAE approach. The study focused on the areas of the art instruction organization and preparation for art teacher readiness basing on this approach.

The samples of the population included 225 elementary art teachers teaching Prathom 5 and 6 in elementary schools under jurisdiction of Bangkok Metropolitan Administration. The research instrument was the questionnaire constructed by the researcher which consisted of check list, rating scale, and open-ended forms. The data were analyzed by using percentage, means and standard deviation.

The study found that the overall teachers' opinions concerning on the art teacher development in accordance with DBAE approach were at the high level of agreement. The detail of the findings were as follows. Regarding to the contents of art instruction organization, the teachers had consensus at the highest degree on the 3 contexts: the aesthetics, the history of art and the art making. The art criticism also showed high degree of agreement but lower than the first three. They agreed that 4 contexts of DBAE could be used effectively in specifying teaching goals, contents and activities, to motivate learner's interests and to percieve art values for creating art works. On the area of preparation for art teacher reading basing on DBAE approach, the teachers' showed highly agreement on the 2 contexts: the art basic knowledge and the appropriate art teacher development strategies. They also agreed upon the contexts of supporting media and assessment and evaluation for art teachers development. The teachers believed that these contexts could be integrated in art teaching more effectively.

Department Art Education
Field of study Art Education
Academic year 2000

Student's signature
Advisor's signature
Co-advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์จากผู้มีพระคุณหลายท่านที่ผู้วิจัย
ขอกล่าวขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.อำไพ ตีรณสาร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ให้
คำแนะนำ ชี้แนะแนวทาง ตลอดจนให้กำลังใจด้วยความเมตตาถึงตลอดการวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุกฤษณ์ ศรีบุรี ประธานกรรมการสอบ
วิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ปิยะชาติ แสงอรุณ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ พร้อมทั้งให้
คำแนะนำอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้วิจัย รวมทั้งคณาจารย์ภาควิชาศิลปศึกษาทุกท่านที่ได้
ประสิทธิประสาทความรู้ ดูแลเอาใจใส่ด้วยดียิ่งเสมอมา และขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่ได้
สนับสนุนทุนอุดหนุนโครงการวิจัยหรือค้นคว้าเพื่อทำวิทยานิพนธ์

กราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ให้ความกรุณาตรวจสอบและแก้ไข ตลอดจน
ให้คำแนะนำ เพื่อปรับปรุงเครื่องมือให้มีประสิทธิภาพอีกทั้งเป็นกำลังใจ ให้ตลอดการทดลอง

ท้ายนี้ วิทยานิพนธ์จะสำเร็จลงมิได้หากขาดผู้ที่เป็นกำลังใจอันยิ่งใหญ่กราบขอบพระคุณ
มารดาผู้ให้ชีวิตและสติปัญญา พี่ๆ เพื่อน ครุศิลป์รุ่นพี่-รุ่นน้องและเพื่อนๆ รุ่น 13 ที่คอยให้กำลังใจ
และให้ความช่วยเหลือมาด้วยดีตลอดจนผู้ที่มีได้กล่าวนามถึง ณ ที่นี้

ศุภพร วงษ์สุวรรณ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	11
1.3 ขอบเขตของการวิจัย.....	11
1.4 ข้อตกลงเบื้องต้น.....	11
1.4 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	12
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	12
2 เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
2.1 ศิลปศึกษาดีบีเออี.....	13
2.2 ศิลปศึกษาในระดับประถมศึกษา.....	19
2.3 การจัดการเรียนการสอนศิลปศึกษาระดับประถมศึกษา.....	21
2.4 ครูศิลปศึกษา.....	48
2.5 การพัฒนาครูศิลปศึกษา.....	55
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	71
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	81
3.1 การศึกษาข้อมูล.....	81
3.2 กลุ่มตัวอย่างประชากร.....	81
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	82
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	84

บทที่	สารบัญ (ต่อ)	หน้า
	3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	84
	3.6 นำเสนอรายงานการวิจัย.....	85
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	86
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	106
	5.1 สรุปผลการวิจัย.....	107
	5.2 อภิปรายผล.....	110
	5.3 ข้อเสนอแนะ.....	119
	รายการอ้างอิง.....	120
	ภาคผนวก.....	130
	ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	131
	ภาคผนวก ข รายชื่อโรงเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากร.....	133
	ภาคผนวก ค หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย.....	141
	ภาคผนวก ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	144
	ประวัติผู้วิจัย.....	154

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ความถี่และค่าร้อยละตามสถานภาพของครูศิลปศึกษา.....	87
2	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการพัฒนา ครูศิลปศึกษา ตามแนวศิลปศึกษาแบบดีบีเออี ด้านการจัด การเรียนการสอน.....	92
3	ค่าเฉลี่ยเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการพัฒนาครู ศิลปศึกษาตามแนวศิลปศึกษาแบบดีบีเออี ด้านการเตรียมความพร้อมของ ครูผู้สอนศิลปศึกษา ระดับประถมศึกษา.....	96
4	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการพัฒนา ครูศิลปศึกษา ระดับประถมศึกษาตามแนวศิลปศึกษาแบบดีบีเออี รวมสองด้าน.....	98
5	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจำแนกตามแกนในแนวคิดศิลปศึกษาแบบ ดีบีเออี : สุนทรียศาสตร์.....	99
6	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกตามแกนในแนวคิดศิลปศึกษาแบบ ดีบีเออี : ประวัติศาสตร์ศิลป์.....	100
7	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจำแนกตามแกนในแนวคิดศิลปศึกษาแบบ ดีบีเออี : ศิลปะปฏิบัติ.....	101
8	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกตามแกนในแนวคิดศิลปศึกษาแบบ ดีบีเออี : ศิลปวิจารณ์.....	102
9	ข้อเสนอแนะของครูศิลปศึกษาเกี่ยวกับพัฒนาครูศิลปศึกษาที่เหมาะสม.....	103